

บทย่อ สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

7.1 บทย่อในการศึกษา

จากบทที่ 5 การศึกษาเปรียบเทียบสภาพกายภาพและองค์ประกอบแวดล้อมของแฟลต
เคหะสงเคราะห์ทั้งสามสถานี คือ สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชยเขต 1-2

สถานีตำรวจนครบาลปากคลองสาน-สมเด็จพระยา

สถานีตำรวจนครบาลบางชัน

โดยจากการสำรวจภาคสนาม พบว่า มีความแตกต่างในลักษณะกายภาพ คือ การวางผัง รูป
แบบอาคาร ขนาดพื้นที่ภายในห้องพัก จำนวนหน่วยอาศัยต่อขนาดที่ดิน อาณาเขต นิเวศวิทยาของ
พื้นที่ที่ศึกษาซึ่งลักษณะกายภาพที่แตกต่างกันนี้ ส่งผลต่อความพึงพอใจที่แตกต่างกันของผู้อยู่อาศัยใน
แฟลตเคหะสงเคราะห์บริเวณสถานีตำรวจนครบาลโดยใช้ดัชนีที่วัดระดับความพึงพอใจในการอยู่อาศัย
ดังนี้คือ

1. ความพึงพอใจต่อความสะดวกในการดำเนินชีวิตประจำวัน
2. ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม
3. ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพของแฟลตเคหะสงเคราะห์

ทั้งนี้ได้ทำการศึกษาในลักษณะด้านสภาพปัจจุบัน สภาพการพักอาศัย สภาพพฤติกรรม
การดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อทำความเข้าใจกลุ่มตำรวจตัวอย่างที่พักอาศัยในแฟลตเคหะสงเคราะห์
ประกอบการศึกษาความพึงพอใจที่เกิดขึ้น

ในที่สุดท้ายของการศึกษา ได้ศึกษาสภาพปัญหาสิ่งที่ควรปรับปรุงต่อสภาพแวดล้อมของ
แฟลต รวมถึงเรื่องสวัสดิการที่ต้องการเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการอยู่อาศัยของตำรวจที่พัก
อาศัยในแฟลตเคหะสงเคราะห์

สำหรับกลุ่มตัวอย่าง และการสุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ คือ ตำรวจผู้พักอาศัยในแฟลต
เคหะสงเคราะห์บริเวณสถานีตำรวจ จำนวน 225 ราย โดยจำแนกเป็นกลุ่มของสถานีละ 75 รายเท่าๆกัน
ทั้งสามสถานี ได้ใช้การสุ่มตัวอย่างกระจายอย่างมีระบบ (Systematic random sampling) ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามประกอบกับการสัมภาษณ์เพิ่มเติมในส่วนที่เป็นข้อมูลที่จำเป็น ซึ่ง
ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วยส่วนที่หนึ่งซึ่งเป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้น
ประกอบด้วยสภาพปัจจุบัน สภาพการพักอาศัย สภาพพฤติกรรมการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่วนที่สอง
ซึ่งเป็นคำถามวัดค่าคะแนนเกี่ยวกับข้อมูลความพึงพอใจต่อการอยู่อาศัยในแฟลตเคหะสงเคราะห์ในด้าน

ต่างๆ อันประกอบด้วยความพึงพอใจต่อความสะดวกในการดำเนินชีวิตประจำวัน , สภาพแวดล้อมทางด้านสังคม , สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ ตามแบบวิธีการของลิเคิร์ท (Likert Scale) ส่วนที่สาม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อมูลสภาพปัญหาและสิ่งที่ควรปรับปรุงต่อสภาพแวดล้อมของแพลตฟอร์มเคหะสงเคราะห์ และส่วนที่สี่ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อมูลในเรื่องสวัสดิการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการอยู่อาศัยของตำรวจและครอบครัวที่ต้องการ

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลได้จำนวนตัวอย่างครบตามที่ต้องการ จึงได้ร่างคู่มือลงรหัส เพื่อทำการประมวลผลต่อไป โดยแบ่งรายละเอียดออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง คือ การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลของเบื้องต้นของกลุ่มตำรวจผู้พักอาศัยในแพลตฟอร์มเคหะสงเคราะห์นั้น โดยนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะด้านสภาพปัจจุบัน สภาพการพักอาศัย สภาพพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวันโดยใช้สถิติอัตราส่วนร้อยละเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยในแพลตฟอร์มเคหะสงเคราะห์

ส่วนที่สอง คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการอยู่อาศัยในแพลตฟอร์มเคหะสงเคราะห์โดยใช้สถิติอัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อวัดค่าระดับความพึงพอใจ แล้วจึงใช้สถิติการวิเคราะห์การแปรปรวน (ANOVA) ด้วยค่าสถิติ F เพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างของระดับความพึงพอใจที่มีนัยสำคัญ และสถิติการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจำแนกพหุคูณ (Multiple comparisons) เพื่อจัดกลุ่มความแตกต่างของระดับความพึงพอใจ

ส่วนที่สาม คือ การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหาและสิ่งที่ควรปรับปรุงต่อสภาพแวดล้อมของแพลตฟอร์มเคหะสงเคราะห์ ได้ใช้สถิติอัตราส่วนร้อยละเพื่อเปรียบเทียบ

ส่วนที่สี่ คือ สวัสดิการที่ต้องการเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการอยู่อาศัยของตำรวจกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยในแพลตฟอร์มเคหะสงเคราะห์ได้รวบรวมประเด็นข้อมูลไว้

7.2 รูปผลการศึกษา

ในการศึกษารั้งนี้ได้สรุปผลจากการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ส่วนด้วยเช่นกัน กล่าวคือ

ส่วนที่หนึ่ง ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตำรวจผู้พักอาศัยในแพลตฟอร์มเคหะสงเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะด้านสภาพปัจจุบัน สภาพการพักอาศัย สภาพการดำเนินชีวิตประจำวัน สภาพปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามสถานี่ไม่มีความแตกต่างกันในประเด็นเรื่อง การศึกษา หน้าที่ความรับผิดชอบ ขนาดจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ลักษณะการกันห้องพัก กล่าวคือ ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับชั้นมัธยมปลาย ซึ่งเป็นเกณฑ์ในการรับเข้าศึกษาในโรงเรียนพลตำรวจ มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการป้องกันปราบปราม ซึ่งเป็นฝ่ายที่จำเป็นต้องพักอาศัยใกล้สถานี โดยมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน และพักในห้องพักลักษณะที่กันแยกเป็นห้องนอน 1 ห้องซึ่ง

เป็นแบบมาตรฐาน แต่มีความแตกต่างกันในประเด็น อายุเฉลี่ย ภูมิสำเนาเดิม อายุการทำงาน ระดับชั้นยศ สถานภาพสมรส อายุของบุตร อาชีพของภรรยา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่พักอาศัยต่อวัน และ สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก กล่าวคือ

ตำรวจส.น.พลับพลาไชยเขต 1-2 จะมีอายุเฉลี่ย 37.29 ปี ซึ่งจะสอดคล้องกับสถานภาพส่วนใหญ่สมรส และการมีบุตรอายุสูงกว่า 6 ปี , มีภูมิสำเนาอยู่ในภาคกลาง , มีระดับชั้นยศเป็นสิบตำรวจเอก ซึ่งก็จะสัมพันธ์กับอายุการทำงาน 6-10 ปี และ รายได้ต่อเดือน 8,001-11,000 บาทต่อเดือน , ภรรยาเป็นแม่บ้าน , ช่วงระยะเวลาที่พักอาศัยในห้องพักต่อวัน > 9 ชม.<12 ชม. โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก คือ พัดลม โทรทัศน์ ตู้เย็น วิทยุเทป วิทยุไอ และ เครื่องปรับอากาศ

ตำรวจส.น.ปากคลองสาน-สมเด็จเจ้าพระยา จะมีอายุเฉลี่ย 30.71 ปี ซึ่งจะสอดคล้องกับสถานภาพการเป็นโสด , มีภูมิสำเนาอยู่ในภาคอีสาน , มีระดับชั้นยศเป็นสิบตำรวจตรี ซึ่งก็จะสัมพันธ์กับอายุการทำงาน 1-5 ปี และ รายได้ต่อเดือน 4,500-8,000 บาทต่อเดือน , ช่วงระยะเวลาที่พักอาศัยในห้องพักต่อวัน >6 ชม.< 9 ชม. โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก คือ พัดลม โทรทัศน์ ตู้เย็น วิทยุเทป

ตำรวจส.น.บางชั้น จะมีอายุเฉลี่ย 33.56 ปี ซึ่งจะสอดคล้องกับสถานภาพส่วนใหญ่สมรส และ อายุของบุตรน้อยกว่า 6 ปี , มีภูมิสำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล , มีระดับชั้นยศเป็นสิบตำรวจโท ซึ่งก็จะสัมพันธ์กับอายุการทำงาน 1-5 ปี , ภรรยาทำงานนอกบ้านเป็นพนักงานบริษัทเอกชน , ช่วงระยะเวลาที่พักอาศัยในห้องพักต่อวัน >6 ชม.< 9 ชม. โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก คือ พัดลม โทรทัศน์ ตู้เย็น วิทยุเทป

พฤติกรรมในการดำรงชีวิตประจำวันของตำรวจทั้งสามสถานีมีความคล้ายคลึงกัน คือ กิจกรรมในเวลาว่าง มักจะพักผ่อนในห้องพัก อ่านหนังสือ ฟังเพลง ดูโทรทัศน์ นอนเล่น ทำงานบ้าน และเล่นกีฬาออกกำลังกายเป็นครั้งคราว โดยการเดินหรือวิ่ง , เล่นกายบริหาร สถานที่พักผ่อนนอกบ้าน มักจะไปท่องเที่ยวต่างจังหวัดและห้างสรรพสินค้า มีพาหนะส่วนตัวคือ รถมอเตอร์ไซด์ โดยใช้เวลาไปแหล่งการค้าคือ ซูเปอร์มาร์เก็ต 5-30 นาที และรับประทานอาหารเช้าและบ่ายที่เป็นอาหารสำเร็จไม่ได้ปรุงเองเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว แต่มีบางประเด็นที่มีความแตกต่างกันเนื่องมาจากความจำกัดของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ อาทิ สถานที่ในการออกกำลังกาย การรับประทานอาหารเย็น การเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมทางสังคม ซึ่งความแตกต่างระหว่างกลุ่มตำรวจทั้งสามสถานี อาจเนื่องมาจากสภาพความจำเป็นของการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางเศรษฐกิจและสังคม กล่าวคือ

ตำรวจส.น. พลับพลาไชยเขต 1-2 มักออกกำลังกายบริเวณสวนสาธารณะเนื่องจากมีสวนสาธารณะอยู่ใกล้ที่พักในระยะเวลาการเดินทางเพียง 5-15 นาที อาทิ สวนรมณีนาถ สวนสมุทวินิ และเมื่อเจ็บป่วยจะไปใช้บริการโรงพยาบาลของรัฐและคลินิกเอกชน ส่วนการรับประทานอาหารเย็นมัก

เป็นอาหารสำเร็จรูป เนื่องจากความไม่สะดวกของสถานที่ในการทำครัว และมีกิจกรรมเข้ากลุ่มสังสรรค์ และร่วมกิจกรรมทางสังคม อาทิเช่น งานแต่งงาน งานบวช งานทำบุญ เป็นต้น เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์

ตำรวจส.น. ปากคลองสถาน-สมเด็จพระยา มักออกกำลังกายบริเวณโดยรอบที่พักอาศัย โดยใช้พื้นที่ข้างเคียงที่ว่างเปล่าซึ่งเจ้าของที่ดินยังไม่เข้ามาดำเนินการ และเมื่อเจ็บป่วยจะไปใช้บริการโรงพยาบาลของรัฐและโรงพยาบาลตำรวจ ส่วนการรับประทานอาหารเย็นเป็นอาหารสำเร็จรูป เนื่องจากความไม่สะดวกของสถานที่ในการทำครัว และมีกิจกรรมเข้ากลุ่มสังสรรค์และร่วมกิจกรรมทางสังคม เป็นกิจกรรมที่ใช้เสริมสร้างความสัมพันธ์

ตำรวจส.น. บางชั้น มักออกกำลังกายบริเวณรอบที่พักอาศัย เนื่องจากมีที่โล่งบริเวณรอบที่พักอาศัยค่อนข้างมาก และมีการจัดบริเวณที่เป็นสนามต่าง ๆ เช่น สนามบาส สนามตะกร้อ สนามหญ้า เป็นต้น และเมื่อเจ็บป่วยจะไปใช้บริการโรงพยาบาลของรัฐและคลินิกเอกชน ส่วนการรับประทานอาหารเย็นส่วนใหญ่เป็นอาหารปรุงเอง เนื่องจากมีการจัดพื้นที่สำหรับทำครัวเพียงพอ และมีกิจกรรมเข้ากลุ่มสังสรรค์และร่วมกิจกรรมในวันสำคัญ อาทิเช่น วันเด็ก วันเข้าพรรษา เป็นต้น เป็นกิจกรรมที่ใช้เสริมสร้างความสัมพันธ์

ส่วนที่สอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อการอยู่อาศัยในแฟลต เคนะสงเคราะห์ในด้านต่าง ๆ ทั้งสามอาคารดังนี้

1. ความสะดวกในการดำเนินชีวิตประจำวันภายในแฟลต

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อความสะดวกในการดำเนินชีวิตประจำวันของตำรวจทั้งสามสถานี พบว่า สถานีตำรวจนครบาลบางชั้น มีระดับความพึงพอใจในความสะดวกในการดำเนินชีวิตประจำวันมากที่สุด และลำดับรองลงมาตามระดับความพึงพอใจ คือ สถานีตำรวจนครบาลปากคลองสถาน-สมเด็จพระยา และสถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย 1-2

เนื่องมาจากสาเหตุที่มีความแตกต่างกันในระดับความพึงพอใจที่มีนัยสำคัญคือเรื่องเกี่ยวกับความสะดวกในการประกอบอาหารในห้องพัก, ความสะดวกในการตากเสื้อผ้า, ความสะดวกในการเดินทางคมนาคมติดต่อ

ส่วนเรื่องเกี่ยวกับความสะดวกในการเดินทางไปทำงาน, ความสะดวกในการไปแหล่งการค้าและบริการ, ความสะดวกในการทำความสะอาดห้องพักไม่มีความแตกต่างในระดับความพึงพอใจของตำรวจผู้พักอาศัยในแฟลตทั้งสามส.น. อย่างมีนัยสำคัญ

2. สภาพแวดล้อมทางด้านสังคมภายในแฟลต

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อสภาพสังคมภายในแฟลตของตำรวจทั้งสามสถานีพบว่า สถานีตำรวจนครบาลบางชั้น มีระดับความพึงพอใจในสภาพสังคมภายในแฟลตมากที่สุด

สุด และลำดับรองลงมาตามระดับความพึงพอใจ คือ สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย 1-2 และสถานีตำรวจนครบาลปากคลองสาน-สมเด็จพระเจ้าพระยา

เนื่องมาจากสาเหตุที่มีความแตกต่างกันในระดับความพอใจที่มีนัยสำคัญ คือ ความสงบจากการรบกวนจากเด็กที่เล่นในบริเวณที่พัก , ความมีระเบียบ วินัย ในการอยู่อาศัยร่วมกัน ซึ่งก่อให้เกิดความมีสัมพันธภาพทางสังคมที่ดี ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจขึ้น

ส่วนเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสียงรบกวนจากเพื่อนบ้าน ความเป็นเอกภาพ คือ เป็นสังคมของตำรวจ , ความปลอดภัยในทรัพย์สิน และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นที่พึ่งทางจิตใจไม่มีความแตกต่างในระดับความพึงพอใจของตำรวจที่พักอาศัยในแฟลตทั้งสามส.น.อย่างมีนัยสำคัญ

3. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อสภาพกายภาพของแฟลตคณะสงเคราะห์ ของตำรวจทั้งสามสถานีพบว่า สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชยเขต 1-2 มีระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพมากที่สุด และลำดับรองลงมาตามระดับความพึงพอใจ คือ สถานีตำรวจนครบาลบางชัน และสถานีตำรวจนครบาลปากคลองสาน-สมเด็จพระเจ้าพระยา

เนื่องมาจากสาเหตุที่มีความแตกต่างกันในระดับความพึงพอใจที่มีนัยสำคัญเรื่องเกี่ยวกับทำเลที่ตั้ง ขนาดห้องพัก ความกว้างของระเบียงทางเดินร่วม การใช้ลิฟท์หรือบันไดขึ้นลง การใช้น้ำอุปโภคบริโภค คุณภาพวัสดุอุปกรณ์ ระบบการป้องกันอัคคีภัย สิ่งแวดล้อมมลภาวะ

ส่วนในเรื่อง ห้องครัว , ขนาดห้องน้ำ , ความเป็นส่วนตัวของห้องนอน , ส่วนเก็บของ , ความสว่างภายในห้องพักจากแสงธรรมชาติ , การถ่ายเทอากาศ , ตำแหน่งที่รวมขยะ , จำนวนที่จอดรถ , การออกแบบรูปทรงอาคารที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ , การจัดการผังอาคาร ไม่มีความแตกต่างกันในระดับความพึงพอใจของตำรวจผู้พักอาศัยในแฟลตทั้งสามส.น.อย่างมีนัยสำคัญ

ส่วนที่สาม ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหาและสิ่งที่ควรปรับปรุงต่อสภาพแวดล้อมของแฟลตคณะสงเคราะห์

จากสภาพปัญหาโดยเฉพาะลักษณะกายภาพของแฟลตทั้งสามสถานี จะปรากฏว่า ความถี่ของปัญหา จะขึ้นอยู่กับสภาพความทรุดโทรมซึ่งแปรตามอายุของอาคาร สภาพการใช้งานและการดูแลรักษา โดยที่อาคารที่มีอายุการใช้งานมากหรือเป็นอาคารเก่า จะส่งผลถึงระดับความพึงพอใจน้อยและมีปัญหาค่อนข้างมากกว่าอาคารใหม่ ทั้งปัญหาเรื่องระบบภายในอาคาร ปัญหาการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในห้องพัก ปัญหาการบริหารจัดการดูแล และปัญหาของพื้นที่สาธารณะ ซึ่งแฟลตคณะสงเคราะห์ สถานีตำรวจนครบาลปากคลองสาน-สมเด็จพระเจ้าพระยามีจำนวนเปอร์เซ็นต์ของปัญหาสูงที่สุด อันเนื่องมาจากอาคารมีอายุมาก ประกอบกับตำรวจผู้พักอาศัยในลักษณะมาจากหลายสถานี คือเป็นแฟลตรวม มักจะมีความรับผิดชอบต่อสาธารณูปโภคส่วนกลางน้อย อันอาจเนื่องมาจากขาดความชัดเจนของผู้

บังคับบัญชาที่รับผิดชอบดูแล หรือผู้รับผิดชอบดูแลมีภาระหน้าที่ของตำรวจอยู่มากแล้ว จึงไม่สนใจในปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตามปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแสดงถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงฟื้นฟูสภาพอาคาร ซึ่งถ้าอาคารอายุเกิน 25 ปี ควรจะมีการตรวจสภาพอาคารทั้งส่วนที่เป็นโครงสร้าง หรือ ระบบต่างๆ ภายในอาคาร และจัดงบประมาณในการซ่อมแซมบำรุงรักษาต่อไป หรือจะต้องรื้อถอนเมื่อไม่คุ้มค่าต่อการซ่อมแซม

ทั้งนี้แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ควรดำเนินการดังนี้

1. หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณในการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคาร และระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการต่างๆ ให้เพียงพอและต่อเนื่องทุกปี
2. ควรปรับปรุง และรณรงค์ในเรื่องความร่วมมือในการรักษาความสะอาด และปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยในการพักอาศัยร่วมกันภายในแฟลตเคหะสงเคราะห์ รวมถึงการเสริมสร้างความรู้สึกรับผิดชอบต่อทรัพย์สินส่วนกลางและความเคารพต่อสิทธิของผู้อื่นที่พักอาศัยร่วมกัน อาจโดยการจัดให้มีกิจกรรมทางด้านสร้างความสัมพันธ์ทางด้านสังคมของตำรวจผู้พักอาศัยในแฟลตเคหะสงเคราะห์

ส่วนที่สี่ คือ สวัสดิการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการอยู่อาศัยของตำรวจกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ มีความคิดเห็นดังนี้

1. ควรจัดให้มีสหกรณ์ร้านค้าสวัสดิการจำหน่ายสินค้าที่จำเป็นในราคาถูกภายในแฟลตเคหะสงเคราะห์
2. ควรจัดให้มีผู้มีอำนาจ และมีตำแหน่งหน้าที่โดยตรงในการบริหารจัดการดูแลการอยู่อาศัยในแฟลตเคหะสงเคราะห์
3. ควรจัดให้มีโครงการจัดหาที่พักอาศัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้าราชการตำรวจมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองก่อนที่จะเกษียณอายุ โดยกรมตำรวจอาจมีโครงการสร้างบ้านพักให้ข้าราชการตำรวจเช่าซื้อให้เป็นของตนเอง วิธีนี้เป็นวิธีที่ดี เพราะงบประมาณที่กรมตำรวจจัดสร้างที่พักอาศัย ให้ข้าราชการตำรวจเช่าซื้อนี้จะไม่สูญเปล่า มีการหมุนเวียนกลับมาเพื่อไปดำเนินการในโครงการต่อไปได้อีก และกรมตำรวจก็ไม่ต้องจัดงบประมาณในการซ่อมบำรุง

7.3 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงลักษณะสภาพปัจจุบัน , สภาพการพักอาศัย , พฤติกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน รวมถึงความพึงพอใจในการพักอาศัยภายในแฟลตเคหะสงเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบนี้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบต่าง ๆ ของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมและความพึงพอใจของตำรวจผู้อยู่อาศัยในแฟลตเคหะสงเคราะห์ ทั้งนี้ความพึงพอใจจะเกิดมากที่สุด เมื่อมีการจัดสภาพแวดล้อมในการอยู่อาศัยที่เหมาะสมถูกต้อง ดังนั้นแนวทางการพัฒนารูปแบบเคหะสงเคราะห์สำหรับตำรวจนครบาล

ที่สามารถตอบสนองการอยู่อาศัยที่เหมาะสมทั้งทางด้านกายภาพ จิตวิทยา และทางด้านสังคม ควรพิจารณาให้มีความสำคัญดังนี้

1. ภาวะความเป็นส่วนตัว การที่บุคคลพักอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นในอาคารแฟลตเคหะสงเคราะห์ มีอาณาเขตครอบครองส่วนบุคคลจำกัด เมื่อเมืองโตขึ้น ประชากรมากขึ้น การใช้ที่ดินย่อมหนาแน่นขึ้นตามอัตราส่วนต่อพื้นที่ดินซึ่งเข้มข้นขึ้น จึงย่อมมีเสรีภาพทางพฤติกรรมจำกัด กล่าวได้ว่ามีความเป็นส่วนตัวน้อย ดังนั้นการใช้กลไกทางกายภาพในการจัดสภาพแวดล้อมให้สนองตอบความต้องการภาวะเป็นส่วนตัวเป็นไปในลักษณะการปรับเปลี่ยนหรือการวางผังบริเวณ เพื่อแยกผู้ใช้สอยสภาพแวดล้อมออกจากกันอย่างมีขอบเขตชัดเจน อาจเป็นการแยกในทางนอนด้วยการแยกบริเวณพื้นที่เป็นส่วน ๆ (Zoning) หรือในทางตั้งด้วยการแยกระดับชั้น (Level) เพื่อให้เกิดเป็นสภาพแวดล้อมกายภาพที่เป็นหน่วยอิสระของบุคคลหรือกลุ่มที่มีจำนวนจำกัด หรืออีกนัยหนึ่งคือ ควรจัดอาคารที่อยู่อาศัยของตำรวจและครอบครัวเฉพาะแต่ละสถานีหรืออาคารอิสระ ได้แยกออกจากบริเวณตัวสถานีที่ทำงานโดยแยกทางเข้าออก หรือ แยกส่วนพื้นที่ออกจากกัน แต่ไม่ไกลกัน เพื่อให้เกิดความเป็นส่วนตัว และสถานีที่ทำงานก็จะไม่พลุกพล่าน อันจะส่งผลต่อภาวะความเป็นส่วนตัวสูงขึ้น และสามารถจัดสภาพแวดล้อมที่ดีต่อบุตรหลานของตำรวจด้วยและหลีกเลี่ยงสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีภายในบริเวณสถานีตำรวจที่บุตรหลานของข้าราชการตำรวจจะได้พบเห็น หรือสัมผัสเกี่ยวกับอาชญากรรม

2. ความปลอดภัย การใช้องค์ประกอบทางกายภาพในการปิดกั้นจากกันเพื่อให้ปลอดภัยจากการรบกวนหรือล่วงล้ำกัน หรืออีกนัยหนึ่งคือ การจัดให้มีจุดควบคุมการเข้าออก หรือมีทางเข้าออกจำกัด ผู้อยู่อาศัยจะมีความรู้สึกปลอดภัยดีกว่า เนื่องจากการจัดบริการดูแลความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งแสงสว่างตามถนน ทางเดิน ที่เพียงพอจะช่วยส่งเสริมการรักษาความปลอดภัยของผู้อยู่อาศัยในชุมชน

3. ทำเลที่ตั้ง ผู้อยู่อาศัยในแฟลตส่วนมากได้แสดงความพึงพอใจที่ดีพอสมควรต่อสภาพแวดล้อมและแฟลตห้องพักอาศัยในหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความพึงพอใจในการอยู่แฟลตซึ่งเกิดจากทำเลที่ตั้งแฟลตเป็นสำคัญ แฟลตที่ให้ความพึงพอใจแก่ผู้อยู่อาศัย เนื่องจากตั้งอยู่ในทำเลที่ไม่ห่างไกลจากสถานีที่ทำงานและไม่ห่างไกลจากสวนของศูนย์กลางบริการชุมชนที่มีลักษณะทำเลที่อยู่ใกล้แหล่งการค้าและบริการสาธารณะ มีการคมนาคมที่สะดวก คือ มีความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตามในการกำหนดที่ตั้งของแฟลตนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงการรบกวนจากมลภาวะของบริเวณภายนอกที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยด้วย โดยเฉพาะมลภาวะทางเสียงรบกวนที่น้อยคือ มีความสงบเงียบซึ่งเป็นความต้องการทางจิตใจที่สำคัญ มากอย่างหนึ่งของผู้อยู่อาศัย

4. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นเรื่องสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้แฟลตมีสภาพน่าอยู่ขึ้นเป็นที่น่าสังเกตว่าแฟลตส่วนใหญ่ยังมีอายุมากยิ่งขาดการดูแลจัดระเบียบ ผู้อยู่อาศัยส่วนมากจึงมีความรู้สึกไม่พึงพอใจนักในเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบริเวณ ดังนั้นการรักษาภาวะระเบียบที่ครอบคลุม

ในการที่จะส่งเสริมสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งส่วนหนึ่ง แม้ว่าความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยจะเป็นผลสะท้อนจากการออกแบบและวางผัง อาทิ ไม่สามารถควบคุมการนำที่อยู่อาศัยไปใช้เพื่อกิจกรรมอื่น เช่น เป็นร้านค้า เนื่องจากเกิดความต้องการของชุมชนผู้อยู่อาศัยในแพลตฟอร์มเคหะสงเคราะห์ ซึ่งมีได้จัดให้มีขึ้นในโครงการ แต่ทั้งนี้ความเป็นระเบียบเรียบร้อยส่วนหนึ่งก็เป็นไปได้ด้วยความร่วมมือของผู้อยู่อาศัยในแพลตฟอร์มเคหะสงเคราะห์เอง รวมถึงการเอาใจใส่ดูแลของผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานนั้นที่จะดูแลควบคุมการปฏิบัติตามกฎระเบียบของผู้พักอาศัยภายในแพลตฟอร์มเคหะสงเคราะห์ เพื่อมิให้ทรัพย์สินของทางราชการชำรุดทรุดโทรมลงไปมาก

5. ความหนาแน่นและพื้นที่เปิดโล่ง การกำหนดจำนวนหน่วยในแต่ละชั้นต้องมีจำนวนพอเหมาะประมาณ 10-15 ห้องต่อชั้น ที่อยู่อาศัยสามารถรู้จักกันอย่างทั่วถึงโดยจัดให้มีบริเวณสันทนาการ อาทิ พื้นที่โล่งใต้ถุนอาคาร เพื่อเป็นที่พบปะสังสรรค์กันได้บ้างระหว่างคนที่อยู่ในอาคารเดียวกัน ทั้งนี้การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้อยู่อาศัยให้ดีขึ้น อาจทำได้โดยการจัดให้มีที่ซึ่งผู้อยู่อาศัยได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์กันทำกิจกรรมร่วมกันในชีวิตประจำวันกล่าวคือเป็น Common Area อาทิการจัดให้มีบริเวณชั้นล่างของอาคารให้เป็นพื้นที่โล่ง รวมถึงการจัดให้มีป้ายข่าวสารสนทนาในบริเวณ Common Area ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้อยู่อาศัยในแพลตฟอร์มเพื่อให้เกิดการสื่อสารระหว่างผู้อยู่อาศัยในแพลตฟอร์ม ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนจึงเป็นก้าวสำคัญที่จะนำไปสู่การมีสภาพแวดล้อมที่ดีกว่า นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญต่อการจัดภูมิสถาปัตยกรรมบริเวณพื้นที่เปิดโล่งที่ยังขาดความเขียวชอุ่มและความร่มรื่น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ผู้อยู่อาศัยเสนอให้ทำการปรับปรุงโดยจัดให้มีบริเวณพื้นที่สีเขียว การจัดให้มีบริเวณสวนพักผ่อนหย่อนใจหรือที่ปลูกต้นไม้ที่สวยงามเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้อยู่อาศัยในแพลตฟอร์มที่จำต้องอยู่อย่างแออัดในแพลตฟอร์มพักอาศัยอันคับแคบ รวมถึงการมีที่โล่งและสนามเด็กเล่นซึ่งจัดไว้เป็นสัดส่วนไม่รบกวนบริเวณที่พักเป็นองค์ประกอบแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่เป็นบุตรหลานของข้าราชการตำรวจ ที่จะวิ่งเล่น ออกกำลังกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดของตำรวจผู้ทำงาน

6. การออกแบบจัดแบ่งพื้นที่ใช้สอยในอาคารให้สอดคล้องกับการใช้สอยพฤติกรรมของผู้อยู่อาศัย อาทิเช่น

การออกแบบจัดให้มีส่วนเก็บของซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่าจะมีขนาดเล็กคงจะดีกว่าไม่มีเลย

การออกแบบจัดพื้นที่ครัวที่สามารถกันเป็นสัดส่วน ไม่ให้มีกลิ่นการปรุงอาหารไปรบกวนพื้นที่ที่ใช้สอยอื่นๆ

การออกแบบจัดให้มีที่ตากผ้าในแต่ละหน่วยพักอาศัย ซึ่งควรจัดพื้นที่สำหรับตากผ้าไว้ที่ระเบียงหลัง แต่การออกแบบและกำหนดตำแหน่งที่ใช้สำหรับการตากผ้า ถ้ามิได้จัดเตรียมพื้นที่ให้พอเพียงเพื่อกิจกรรมนี้จะทำให้ผู้อยู่อาศัยฝ่าฝืนกฎระเบียบ อาทิเช่น ที่ตากผ้าออกแบบไว้เล็กเกินไปหรือไม่

สามารถตากผ้าขึ้นใหญ่ได้ จะทำให้ผู้อยู่อาศัยฝ่าฝืนกฎระเบียบที่ห้ามตากผ้าบริเวณระเบียงทางเดินร่วม หรือส่วนพื้นที่อื่นๆ อันเป็นผลสะท้อนจากการออกแบบที่ไม่สอดคล้องกับการใช้สอยที่เกิดขึ้นจริง แต่ทั้งนี้ถ้ามีข้อจำกัดในการจัดพื้นที่ภายในห้อง ก็ควรมีพื้นที่ที่จัดเป็นสัดส่วนภายนอกห้องพักที่จะสามารถใช้ทำกิจกรรมในการตากผ้า อาทิ บริเวณลานหลังอาคาร หรือ ศาลาอาคาร ซึ่งส่วนใหญ่แล้วมักทำเป็นโครงหลังคามุงกระเบื้อง ทำให้ไม่สามารถไปใช้ประโยชน์ได้

การออกแบบจัดให้ส่วนห้องนอนไม่อยู่ติดระเบียงทางเดิน ซึ่งจะลดการรบกวนการพักผ่อนได้ โดยอาจจัดให้ส่วนห้องน้ำมาอยู่บริเวณติดระเบียงทางเดินแทน

การออกแบบส่วนระเบียงทางเดินร่วม ขนาดของระเบียงทางเดินร่วมสำหรับหน่วยพักอาศัยด้านเดียว (Single Corridor) ควรมีความกว้างอย่างน้อย 1.60 เมตร (ตามขนาดของแพลตฟอร์มสงเคราะห์ ส.น. บางชั้น) ทำให้ผู้อยู่อาศัยรู้สึกไม่อึดอัดต่อการเดินเพราะสามารถเดินสวนกันได้โดยสะดวก สำหรับทางเดินร่วมที่มีหน่วยพักอาศัยสองด้าน (Double Corridor) ควรมีความกว้างอย่างน้อย 2.10 เมตร ซึ่งจะมีความสะดวกในการเดินสวนกันรวมถึงการขนย้ายสิ่งของเข้า-ออก

การออกแบบส่วนสำหรับการทิ้งขยะ เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งส่งผลต่อความพึงพอใจอย่างมากในการอยู่อาศัยและเป็นสุขอนามัยพื้นฐานอย่างหนึ่ง จากการศึกษาในครั้งนี้นักทิ้งขยะโดยการทิ้งลงปล่องที่มีช่องเปิดแต่ละชั้นแม้ว่าจะมีความสะดวกในการทิ้งขยะ แต่จะก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขอนามัยเนื่องจากจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงสาบ หนู แมลงวันและพาหนะนำเชื้อโรคอีกหลายชนิด ดังนั้นควรออกแบบส่วนสำหรับรวมขยะให้แยกจากตัวอาคารพักอาศัยและควรตั้งค้ำนั่งถึงความสะดวกในการโยกเก็บขยะไปที่ทิ้งของเจ้าหน้าที่ กทม. เป็นสิ่งสำคัญด้วย

7. การจัดให้มีส่วนบริการ สิ่งอำนวยความสะดวกส่วนกลางชั้นต้นที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันที่สอดคล้องกับการอยู่อาศัยในแฟลต อาทิ ร้านค้า ส่วนบริการซักรีด

รวมถึงการจัดสาธารณูปโภคและสาธารณูปการของแฟลตเคหะสงเคราะห์ อาทิ เมนประปา เมนไฟฟ้า ถนน ทางเท้า ท่อระบายน้ำ การบำบัดน้ำเสีย ฯลฯ ควรจัดให้ได้ตามมาตรฐานการเคหะแห่งชาติรวมถึงกฎหมายอาคารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นในการอยู่อาศัยในชุมชน จะต้องจัดหาให้เพียงพอต่อการใช้งาน

8. การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ ก็เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่จะทำให้การใช้งานไม่ก่อให้เกิดปัญหาอันจะส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้อยู่อาศัย โดยเฉพาะอาคารแฟลตที่เป็นอาคารสูงที่มีความหนาแน่นมาก ซึ่งจำเป็นจะต้องมีระบบต่างๆ ที่ซับซ้อนขึ้น ซึ่งถ้าเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ไม่มีคุณภาพ ย่อมส่งผลต่อความเดือดร้อนผู้อยู่อาศัยจำนวนมาก อาทิ ระบบบิมน้ำ ระบบป้องกันอัคคีภัย ระบบลิฟท์ เป็นต้น

แม้ว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพจะมีบทบาทในการกำหนดความพอใจของผู้อยู่อาศัยไม่มากนัก (Gutman and Westergaard, 1974) แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพจะไม่มีผลสำคัญเลย ดังนั้นข้อสรุปและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขด้านกายภาพที่ได้เสนอ

มานี้ เมื่อได้พิจารณารวมกันแล้วก็จะเป็นประเด็นที่สามารถนำไปพัฒนาแก้ไขในการจัดสวัสดิการและ
 สงเคราะห์ของตำรวจนครบาลที่ติดต่อไป

ทั้งนี้ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์กำหนดสร้างขึ้น คือ อาคาร
 สภาพความหนาแน่นในการใช้ที่ดินและสภาพนิเวศน์ของพื้นที่บริเวณนั้น กับผู้ใช้สภาพแวดล้อม เมื่อนำ
 มาวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจที่แตกต่างกันไป สามารถนำไปสู่แนวทางการพัฒนาคุณภาพของสภาพ
 แวดล้อมทางกายภาพที่ได้รับการออกแบบให้เหมาะสมตรงกับความต้องการมากขึ้น กล่าวคือ ปัจจัยทาง
 กายภาพเป็นปัจจัยที่บ่งบอกถึงความสะดวกสบายและความน่าอยู่อาศัยเป็นหลัก ดังนั้นการแก้ไขปัญหาค
 ควรจะเริ่มที่เรื่องที่เกี่ยวข้องของผู้พักอาศัยก่อน คือ มาตรฐานของที่อยู่อาศัยและการจัดการบำรุงรักษา
 โดยการยกระดับของมาตรฐานขั้นต่ำสุดทางด้านกายภาพของที่อยู่อาศัย ตลอดจนมีการบำรุงรักษาไม่
 ให้มีสภาพทรุดโทรม อันเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจนครบาลให้สูงขึ้น อันจะส่ง
 ผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่บริการประชาชนต่อไป ดังนั้นกรมตำรวจควรกำหนดนโยบาย
 ในการจัดสวัสดิการเรื่องที่อยู่อาศัย ให้สามารถยกระดับมาตรฐานทั้งทางกายภาพ และรวมถึงคุณภาพ
 ในการจัดการบำรุงรักษาอาคารให้สูงขึ้นตามความเจริญของบ้านเมือง

7.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ทั้งสิ่งที่เป็นกายภาพ และ สิ่งที่ไม่เป็นกายภาพล้วนมีผลต่อความพอใจของผู้อยู่อาศัยทั้งสิ้น
 แม้ว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพทางด้านนิเวศน์ของเมือง จะมีผลต่อความพึงพอใจในการอยู่อาศัย แต่
 สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพภายในแฟลตเคหะสงเคราะห์ก็เป็นสิ่งที่สำคัญเนื่องมาจากเป็นสิ่งที่ใกล้
 ตัวของผู้พักอาศัย ถ้าสามารถปรับปรุงก็จะเป็นการดี เป็นการยกระดับคุณภาพของที่อยู่อาศัยประการ
 หนึ่ง แต่ทั้งนี้ถ้าขาดการจัดการ บำรุงรักษาที่ดีแล้ว สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพก็จะชำรุดทรุดโทรม
 ก่อนเวลาอันสมควร ซึ่งจะก่อให้เกิดผลต่อเนื้อหาทำให้ผู้อยู่อาศัยรู้สึกไม่พึงพอใจในการอยู่อาศัยได้ ดัง
 นั้นประเด็นปัจจัยในการส่งเสริมคุณภาพในการจัดการ ดูแลบำรุงรักษาซึ่งก็เป็นสิ่งที่ไม่เป็นกายภาพ จึง
 เป็นเรื่องที่จะต้องนำมาศึกษาในโอกาสต่อไป